

ETNOGRAFSKI MUZEJ SPLIT

Iza Lože 1, 21000 Split, tel./faks 021/344-164, 343-108
e-mail: etnografski-muzej-st@st.tel.hr

Tip muzeja:	specijalni muzej
Vrsta muzeja:	etnografski
Djelokrug:	republički
Osnovano:	1910.
Osnivač:	grad
U sastavu:	
Sastavljen od:	
Broj stručnih djelatnika:	11
Ravnatelj:	Silvio Braica
Voditelj:	

Stručni djelatnici:

Maja Alujević (*kustosica*), mr. Silvio Braica (*viši kustos*), Anka Đerek (*viši fotograf*), Sanja Ivančić (*viša kustosica*), Miroslav Klarić (*viši restaurator*), Lidija Labrović (*preparatorica*), Volga Lapušinsky-Zoković (*preparatorica*), Iva Meštrović (*dokumentarist*), Sandro Vimer (*preparator*), Branislava Vojnović-Traživuk (*viša kustosica*), Ida Vranić (*kustosica*)

1. Skupljanje građe

Zbirke Etnografskog muzeja Split otkupima i darovanjem povećane su za 26 predmeta.

1.1. Kupnja

Sredstvima Ministarstva kulture Republike Hrvatske otkupljene su 3 rekonstrukcije korčulanske nošnje *moreške* i kostim lastovskog poklada. Komplete je izradila Posudionica i radionica narodnih nošnji u Zagrebu. Nadalje, sredstvima Ministarstva kulture kupljene su dvije ženske i jedna muška nošnja otoka Hvara, koje je izradila gđa Mirjana Kolumbić s Hvara te jedan komplet radne splitske nošnje rad gđe. Božene Martinčević iz Splita. Ostalim otkupljenim predmetima popunjena je Zbirka nošnji Dalmatinske zagore i Zbirka nošnji jadranskog područja.

1.2. Darovanje

Muzeju je ukupno darovano 12 predmeta koji su uvršteni u Zbirku nošnji jadranskog područja, Zbirku posoblja te Zbirku suvenira.

2. Zaštita

2.1. Preventivna zaštita

Preparatorske radionice za tekstil

- U Muzejskome kulturnom centru Split obavljeno je preseljenje iz jednih radnih prostorija u druge. Tom prilikom premještena je Zbirka tepiha (čilima) u fototeku zgrade.
- Ispražnjeni su kontejneri u depou i vuneni predmeti složeni u ormare.
- Kontejneri su napunjeni preostalim materijalom za čišćenje i odneseni u čistionicu.
- Očišćeni je materijal složen u ormare.
- Stavljani su /prišiveni novi brojevi na reinventirane muzejske predmete.
- Povezane su *falde* splitskih i kaštelanskih *brnica*.

2.3. Restauracija

Radionica za drvo i metal

Uređeni su i restaurirani ovi predmeti:

- Dva alkarska sedla od drva i kože
- Konjska orma (također alkarska)
- Dvije japanske sablje
- Dvije mjedene kubure
- Necjelovita kubura (kojoj će se ugraditi nova cijev)
- Drveni križ s metalnim raspelom, inv. br. 630: SLT; 1761
- Dijelovi bukare, inv. br. 630: SLT; 1760 (11 dužica+2 drvena obruča +drvena ručka +dno)
- *Gargaše*, inv. br. 630: SLT; 1762
- Drvena zdjela s poklopcem, tip *gamele*, inv. br. 630: SLT; 1763
- Posuda od dužica s dva metalna obruča, inv. br. 630: SLT; 1764
- Drvena soljenka (bez dna), inv. br. 630: SLT; 1765
- *Grebeni*, inv. br. 630: SLT; 1766
- Kovački *mih*, inv. br. 630: SLT; 784
- Drveni *bocun*, inv. br. II/1029
- Drvena posuda plosnata, inv. br. II/1096
- *Čegrtaljka*, inv. br. XVIII/1536
- *Teljig*, inv. br. I/836
- *Teljig*, inv. br. X/550
- Kuka, inv. br. II/880
- *Kosir*, inv. br. IX/300
- Daska okrugla, inv. br. II/1547
- Štap rezbareni, inv. br. II/220
- Štap *brkljača*, inv. br. II/625
- Rezbarena kutija + poklopac, inv. br. I/502
- Drveni kalup za sir, inv. br. II/1696
- Bakreni *škaldin* na štapu, inv. br. II/1742
- Čajnik (alpaka), inv. br. II/1784
- Stolica, inv. br. I/854
- Stolica, inv. br. I/853
- Stolica, inv. br. I/859
- Stranica škrinje, inv. br. 630: SLT; 117

2.4. Ostalo

Preparatorske radionice za tekstil

- Izrada replike *brnice* za nošnju, tzv. *alkarušu*

- Izrada kroja za bračku nošnju prema crtežu F. Carrare s razglednice
- Krojenje i šivenje bračke nošnje za potrebe Muzeja
- Izrada zastave s natpisom *IZLOŽBA* za potrebe Muzeja

3. Dokumentacija

3.1. Inventarna knjiga

Inventirana su ukupno 293 predmeta.

3.3. Fototeka

- Inventirano, signirano i spremljeno 439 negativa te signirano i spremljeno 439 fotografija.
- Od ukupnog broja fotografija 96 ih je računalno obrađeno u programu *Muzejske zbirke*.

3.5. Videoteka

Prikupljeno je i inventirano 7 videokaseta (zapisi otvorenja izložbi, dodjela priznanja Muzeju, etno-koncerti i sl.).

3.6. Hemeroteka

Hemeroteka Muzeja popunjena je s 36 odgovarajućih članaka iz domaćeg tiska.

3.8. Stručni arhiv

Stručni arhiv povećan je za 7 novih jedinica i sada ih je ukupno 856.

3.9. Računalna obrada građe

Vlastitim programom *Muzejske zbirke* računalno je obrađeno 176 predmeta.

4. Knjižnica

4.1. Nabava

Nabavljeno je ukupno 206 jedinica (razmjenom 189, darivanjem 13, kupnjom 4).

4.2. Stručna obrada

Monografska građa

- Inventirano je i vlastitim računalnim programom *Biblioteka* obrađeno 140 naslova.

Periodička građa

- Inventirano je novih 67 svezaka časopisa.

4.5. Ostalo

- Redovitim razmjenom izdanja ili kao pokloni ustanovama i pojedincima poslano je više od 200 primjeraka muzejskih izdanja.
- Uslugama knjižnice koristilo se 27 vanjskih korisnika.

5. Stalni postav

Započela je pripremom stalnog postava Muzeja, čije se otvorenje planira u prvoj polovici 2001. godine.

6. Stručni rad

6.1. Ekspertize

Kustosi Muzeja obavljaju stručnu procjenu raznovrsne etnografske građe, najčešće radi otkupa ili darovanja. No stručna se procjena (usmena ili pismena) daje i onda ako se otkup ne ostvari, kao i na zahtjev stranke. Navodimo primjere procjena takvih predmeta:

- gusle iz inventara Poglavarstva grada Splita (G. Bilić)
- slika Josipa Lalića (na zahtjev kolekcionara slika M. Prnića s Pelješca)
- mučka muška nošnja (F. Penović)
- 17 tekstilnih predmeta iz Muća (M. Raić)
- primoštenska nošnja (na nevideno, jer je vlasnica čuva u inozemstvu)
- nakit pronaden na otpadu (P. Domazet)
- zlatni nakit (M. Čagalj).

6.2. Posudbe (i davanja na uvid)

Ukupno su za različite svrhe posudena 33 predmeta.

Muzejski predmeti

- Odabir i posudba 7 predmeta M. Botić radi kompletiranja dugopoljske nošnje
- Posudba 7 predmeta Z. Alajbegu za studijsko snimanje radi reproduciranja u monografiji Dugopolja
- Posudba škrinje Umjetničkoj akademiji u Splitu radi izlaganja
- Posudba 8 drvenih batića za izradu čipke folkloristu D. Mimici iz Omiša radi rekonstrukcije čipke
- Posudba kostima modnoj kreatorici B. Martinčević (koje je darovala Muzeju prethodne godine)

Fototečna građa

- Posudba 5 fotografija drniške nošnje studentici Likovne akademije u Splitu S. Sunari, radi reproduciranja u diplomskom radu
- Odabir i posudba 6 dijapozitiva J. Blagajić radi prezentacije u školi

Arhivska građa

- Ustupanje preslika terenskog izvještaja s V. Drvenika Županijske muzeju u Šibeniku radi istraživanja na istoimeno otoku

6.5. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

Publicirani radovi

- Braica, Silvio. *Iz povijesti hrvatske i suvremene etnologije (pojmovnik, drugi dio)*. // *Ethnologica Dalmatica*. 9 (2000.), str. 5-26.
- Braica, Silvio. *Weapons: from Use to Decoration*. // *Croatian folk culture*. Zagreb: Gallery Klovićevi dvori, 2000., str. 286-293.
- Braica, Silvio. *90 godina Etnografskog muzeja Split*. Split: Etnografski muzej, 2000.
- Braica, Silvio. *Mala splitska kronologija*, 3. dopunjeno i izmijenjeno izd., Split: Etnografski muzej, 2000.
- Ivančić, Sanja. *Vrličke starine (ili) vrlička tradicijska baština*. // *Ethnologica Dalmatica*. 9 (2000.), str. 71-88.
- Ivančić, Sanja. *U prirodnoj veličini*, Split: Etnografski muzej, 2000.

- Ivančić, Sanja. Jewellery in Croatian Folk Culture and Tradition. // *Croatian folk culture*. Zagreb: Gallery Klovičevi dvori, 2000., str. 254-279.
- Ivančić, Sanja. Sub-Urban Folk Costume. // *Croatian folk culture*. Zagreb: Gallery Klovičevi dvori, 2000., str. 280-285.
- Meštrović, Iva. *Izviješće o radu Etnografskoga muzeja Split u 1999. godini*. // *Ethnologica Dalmatica*. 9 (2000.), str. 151-158.
- Meštrović, Iva. *Izviješće o radu Etnografskoga muzeja Split u 1999. godini*. // *Izviješća hrvatskih muzeja 99*. Zagreb: Muzejski dokumentacijski centar, 2000., str. 159-161.
- Vojnović-Traživuk, Branka. *St. Domnius-Protector of Split*. // *Most / The Bridge*. 1/4 (1999), str. 191-196.
- Vojnović-Traživuk, Branka. *Folk Artistic Expression*. // *Croatian folk culture*. Zagreb: Gallery Klovičevi dvori, 2000., str. 391-401.
- Vojnović-Traživuk, Branka. *Skice Jana Baptista van Moera u Etnografskom muzeju Split*. // *Ethnologica Dalmatica*. 9 (2000.), str. 117-138.
- Vojnović-Traživuk, Branka. *Pučka kultura stanovanja u splitskim varošima*. // *Splitska varoška kuća*. Split: Multimedijalni kulturni centar, 2000.
- Vojnović-Traživuk, Branka. *Zbirka glazbala Etnografskoga muzeja Split*. // *Tradicijska glazbala*. Split: Etnografski muzej, 2000.
- Vojnović-Traživuk, Branka. *Zbirka glazbala Etnografskoga muzeja Split*. // *Etnoambient — Salona 2000*. Kutina: Kopito Records, 2000., str. 20-23.

Prikazi, prijevodi, predgovori

- Vranić, Ida. *Ethnologica Dalmatica*. 9 (2000.) (prijevod sa žetaka na engl. jezik)

6.6. Stručno usavršavanje

- Anka Đerek stekla je stručno zvanje višeg fotografa.
- Miroslav Klarić stekao je stručno zvanje višeg restauratora.
- Branka Vojnović-Traživuk izradila je magistarski rad *Nošnja splitskih varošana u procesu nacionalne identifikacije*.
- Ida Vranić je, na poziv dr. Elizabeth Johnson, kustosice i predavačice s Antropološkog muzeja pri Sveučilištu Britanske Kolumbije u Vancouveru (Kanada), bila na četvermesečnom stručnom usavršavanju u spomenutom muzeju. U tom je vremenu pohađala jednosemestralni kolegij *Kulturno naslijeđe* te odradila specijalistički staž. Ta je suradnja od neprocjenjive važnosti za osiguranje visokih, internacionalnih standarda u radu Muzeja.
- Iva Meštrović upisala je V. semestar Upravno-pravnog studija na Veleučilištu u Splitu.

6.7. Tečajevi, studijska putovanja

- Mr. Silvio Braica bio je na otvorenju izložbe *Hrvatska etnografska baština* u Budimpešti.

6.8. Stručna i znanstvena obrada muzejske građe

- Nastavak rada na identificiranju i sistematskom pohranjivanju očišćenih predmeta iz zbirke nošnji
- Izrada mape fotografija za zbirku glazbala
- Obraden je i resortiran veći dio zlatnog nakita, a preostale naušnice obradit će se u idućoj godini.
- Srebro je prebačeno u metalne ormare.

6.9. Identifikacija / Determinacija građe

- Terenski rad na području Splita: istraživanja muške splitske nošnje te starog *kara* (konjske zaprege)
- Na poziv gosp. Nikole Muslima stručnjaci Muzeja obišli su zaselak Muslime u Ogorju, a potom procijenili njegovu etnografsku vrijednost radi uključivanja u turističku ponudu toga kraja.

6.11. Stručna pomoć i konzultacije

Velik dio rada stručnih djelatnika Muzeja odnosi se pružanje stručne pomoći pojedincima, brojnim muzejima, udrugama, KUD-ovima i sl. Najvažnije takve aktivnosti jesu:

- mr. Silvio Braica član je Stručnog povjerenstva Ministarstva kulture za utvrđivanje postojanja uvjeta za osnivanje Muzeja hvarske baštine u Hvaru
- pomoć Gradske kulture u središtu Metković u procjeni, konzervaciji i pohrani etnografske zbirke (I. Vranić i S. Ivančić)
- sudjelovanje kustosice Sanje Ivančić u radu Prosudbene komisije Hrvatske burze suvenira održane u Splitu (u organizaciji OPUS-a)
- dr. Tomi Vinščaku s Odsjeka za etnologiju Filozofskoga fakulteta u Zagrebu pripremljen je materijal za obradu i snimanje obrtničkih proizvoda iz Muzeja (mr. S. Braica)
- preliminarni dogovori za osmišljavanje rekonstrukcije bračke nošnje br. 2 (ideja: Etnografski muzej Split; izvedba: KUD »Jozo Bodlović« iz Bola), kao i detaljno definiranje nošnje — projekt nije realiziran (S. Ivančić)
- odabir slike Mućanki za knjigu Zvonimira Veića (mr. Silvio Braica)
- preliminarni razgovori za osmišljavanje garderobe osoblja hotela Kaštil u Bolu na Braču s njegovim vlasnikom gospodinom Kušekovićem (S. Ivančević)
- stručna pomoć Caroline Leutlof, iz Max — Planck Institut für ethnologische Forschung... for Social Anthropology Halle/Sale, Germany, odabir između vrličkoga i kninskog područja posebne državne skrbi za njezina sociološka istraživanja (S. Ivančić)
- priprema predmeta i fotografija M. Romiću za fotomaterijal vrličke monografije (S. Ivančić i B. Vojnović-Traživuk)
- stručna pomoć i savjeti kolekcionarima Marinku Poljaku iz Sinja i Marku Škopljancu iz Lečevice o mogućnosti realizacije njihove zamisli o privatnome muzeju izvedivom od potencijala njihovih zbirki (S. Ivančić)
- predstavljanje keramičke zbirke članovima Dolciniassociati iz Pesara, uz dogovor o mogućoj izložbi u Italiji; posrednica Helga Zglav-Martinac iz Muzeja grada Splita (B. Vojnović-Traživuk)
- dogovor s gospođom Mirjanom Kolumbić o vrsti i kompoziciji rekonstrukcije hvarske nošnje u njezinoj izradi (S. Ivančić)
- stručni savjet zatražen od gospođe Marice Žuvanić za varoški tip nošnje Obrovca (S. Ivančić)
- stručni savjet Danki Radić, kustosici Muzeja grada Trogira (S. Ivančić)
- kustosica Sanja Ivančić za Klub žena liječenih od raka Split napisala je tekst o ženskim ručnim radovima za njihovu web stranicu
- pomoć kolegama Jasenki Lulić-Štorić iz Narodnog muzeja u Zadru i Jadranu Kaleu iz Županijskog muzeja u Šibeniku

oko buduće izložbe nošnji sjeverne Dalmacije (S. Ivančić i B. Vojnović-Traživuk)

- preliminarni dogovori s gospodom Marijom Mrgudić o izložbi *Kapetansko blago Orebića* i izradi muške i ženske nošnje Pelješca (Orebića) u njezinoj izvedbi (S. Ivančić)
- identifikacija predmeta iz zbirke Marinka Poljaka (S. Ivančić i B. Vojnović-Traživuk)
- stručni savjet Udruzi za odnose s vjerskim zajednicama Vlade RH u odabiru jaslaca iz Solina za međunarodnu izložbu u Izraelu (S. Ivančić)
- stručni savjet Marici Tadin o kaštelanskoj nošnji (S. Ivančić)
- konzultacije s Ljerkom Srhoj o plesnom koraku (S. Ivančić)
- pomoć studentici poslijediplomskog studija Kemijsko-tehnološkog fakulteta na projektu Fakulteta (S. Ivančić).

9. Izložbena djelatnost

Povremena izložbena djelatnost

- *90 godina Etnografskog muzeja Split*
Etnografski muzej, Split, 5. svibnja-1. lipnja
Autor: Silvio Braica
- *90 godina Etnografskog muzeja Split*
Etnografski muzej, Split, 21. lipnja-3. srpnja
Autor: Silvio Braica
- *90 godina Etnografskog muzeja Split*
Etnografski muzej, Split, 15. srpnja
Autor: Silvio Braica
- *Tradicijska glazbala*
Etnografski muzej, Split, 15. srpnja
Autorica: Branka Vojnović-Traživuk
- *U prirodnoj veličini*
Etnografski muzej, Split, kolovoz 2000.
Autorica: Sanja Ivančić

Suradnja na izložbama

- *Hrvatska etnografska baština: na razmeđu svjetova i epoha*
Povijesni muzej Budimpešte, Budimpešta, 19. siječnja-20. veljače
Organizator: Galerija Klovićevi dvori
- *Hrvatska etnografska baština: na razmeđu svjetova i epoha*
Umjetnički paviljon u Zagrebu, 5.-26. ožujka
Organizator: Galerija Klovićevi dvori
- *Splitska varoška kuća*
Multimedijalni kulturni centar, Split, svibanj 2000.
Organizator: Likovna asocijacija Split
- *Narodne nošnje Makarskog primorja*
Etnografski muzej, Split, 26. listopada-22. studenog
Organizatori: Gradski muzej Makarske i Etnografski muzej Split
- *Božić — radost života*
Etnografski muzej, Split, 7. prosinca 2000.-6. siječnja 2001.
Organizatori: Etnografski muzej Zagreb i Etnografski muzej Split

Gostujuće izložbe u Etnografskome muzeju Split

- *Likovno udruženje E. Vidović Split*
8.-15. travnja
- *Boršin A. D.*, autorice Ide Stipčić-Jakšić

4.-11. lipnja

- *Likovna grupa Brodosplit*
13.-20. lipnja
- *Božićni sajam*
Organizacija: Izdavačko poduzeće Knjigotisak
27. studenog 2000.-6. siječnja 2001.

10. Izdavačka djelatnost

10.1. Tiskovine

Godišnjak

- *Ethnologica Dalmatica* sv. 9

Knjiga

- Braica, Silvio. *Mala splitska kronologija*. 3., dopunjeno i izmijenjeno izd., Split: Etnografski muzej, 2000.

Katalozi izložbi

- Braica, Silvio. *90 godina Etnografskog muzeja Split*. Split: Etnografski muzej, 2000.
- Vojnović-Traživuk, Branka. *Tradicijska glazbala*. Split: Etnografski muzej, 2000.

Deplijani izložbi

- Ivančić Sanja, *U prirodnoj veličini*. Split: Etnografski muzej, 2000.
- Premužić, Samuela. *Božić — radost života*. Split: Etnografski muzej, 2000.

Plakati izložbi

- *90 godina Etnografskog muzeja Split*
- *Tradicijska glazbala*
- *U prirodnoj veličini*

10.3. Elektroničke publikacije

Multimedijalni CD-ROM

- *Splitske uspomene*, ponovljeno izd., Split: Etnografski muzej, 2000.

11. Edukativna djelatnost

11.1. Specijalna vodstva

Sanja Ivančić i Branka Vojnović-Traživuk održale su stručno vodstvo kroz izložbu Muzeja za članice Međunarodne udruge žena proizašle iz rata.

11.2. Predavanja

Vježbe na fakultetima

- Muzejski restaurator Miroslav Klarić sudjeluje u radu Likovne akademije u Splitu. U prostorima Muzeja održavaju se predavanja (teoretska i praktična) za studente Akademije. Studenti, pak, obavljaju praksu na muzejskim predmetima i tako rade na njihovoj zaštiti.

12. Odnosi s javnošću

12.1. Press

Brojnim člancima u domaćem tisku popraćene su važnije aktivnosti Muzeja:

Slobodna Dalmacija 25 napisa; Jutarnji list 2 napisa; Vjesnik 1 napis; Vijenac 1 napis; Feral Tribune 1 napis.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- Uz proslavu 90. obljetnice Etnografskog muzeja Split u produkciji HTV-a snimljena je 30-minutna dokumentarna emisija o Muzeju, urednika i scenarista Alekseja Pavlovskog, a u režiji Željka Belića. Emisija je pretpremijerno prikazana 5. svibnja 2000., a prije otvorenja izložbe *90 godina Etnografskog muzeja u Splitu*. Emisija je emitirana 12. svibnja i 9. prosinca 2000. na 1. programu HTV-a, a 15. svibnja na HTV National.
- Ravnatelj mr. Silvio Braica pripremio je materijal za emisiju HTV-a TV kalendar.
- Muzejski materijal uključen je u serijal HTV-a Škrinja, autorice B. Šeparović, o temi mladenkine odjeće.
- Za 2. program Hrvatskog radija Sanja Ivančić pripremila je prilog o suvenirima.
- Branka Vojnović-Traživuk obavila je razgovor s novinarkom Radio Splita Ivonom Jakić, a uz otvorenje izložbe *Tradicij-ska glazbala*.
- Branka Vojnović-Traživuk dala je za 2. program Radio Zagreba izvješće o *Ethnoambient — Saloni 2000*.

12.4. Promocije i prezentacije

- U Pinakoteci samostana Gospe od Zdravlja predstavljena je knjiga *Etnografska spomenica: o narodnom životu i običajima Mučke krajine u prvoj polovici 20. stoljeća* autorice Darinke Veić (mr. Silvio Braica sudjelovao je u predstavljanju knjige).
- Etnografski muzej Split nagrađen je Zlatnom plaketom i Grbom grada Splita za 90 godina postojanja i djelovanja.
- Muzej je na provedenom natječaju za dodjelu donacija Zagrebačke banke u 2000. godini u kategoriji kulturne baštine dobio vrijednu donaciju. Odobrena će se donacija utrošiti za pripremu multimedijskog CD ROM-a *Splitske uspomene* (prvoga u Hrvatskoj s etnografskom tematikom).

16. Ostale akcije

Uređenje i održavanje muzejskih prostora, nabava opreme

- gradu Splitu predani su prostori na Peristilu
- za sva računala nabavljena je nova količina radne memorije
- za muzejski server nabavljena je nova memorija, dodan još jedan procesor i ugrađen DAT — digitalni sustav za memoriranje podataka
- nabavljen je novi crno-bijeli pislač.